

DOI 10.26886/2414-634X.1(45)2021.8

UDC: 373.5.091.33-028.27:821.161.2

**SAFE GADGETIZATION AS A WAY TO ACQUIRE LANGUAGE
COMPETENCE DURING THE IMPLEMENTATION OF PERSONAL
PROJECT TRAJECTORIES**

O. Petrovska, PhD student

<http://orcid.org/0000-0002-4902-0032>

e-mail: petrolka9@gmail.com

National Pedagogical Dragomanov University, Ukraine, Kyiv

Novopetrivtsi secondary school №3, Ukraine, Kyiv

Based on the analysis of regulatory documentation, literary sources ,scientific pedagogical articles, pedagogical and psychological research and the results of the study of one's own managerial and pedagogical experience, the importance of optimizing the use of gadgets in the educational process, of improving of the level of parental control as a prevention of a new type of addiction during the period of reforming the education system and the need for the development of regulatory documents that would regulate the legality of the use of gadgets by teenagers and would provide for retrospective social responsibility are substantiated.

Keywords: digitalization, gadgets, modern education, e-learning, SMART-education.

PHD-студент, заступник директора з навчально-виховної роботи, Петровська О. В., Безпечна гаджетизація, як шлях набуття мовної компетенції під час реалізації персональних проектних траєкторій / Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, Україна, Київ; Новопетрівська ЗОШ I-II ступенів №3, Україна, Київ

На підставі аналізу нормативної документації, літературних джерел, наукових статей і досліджень з педагогіки і психології, а також керуючись результатами власного управлінського і педагогічного досвіду обґрунтовано значення оптимізованого використання ґаджетів в освітньому процесі закладів освіти, підвищення рівня батьківського контролю як способу профілактики нового виду залежності здобувачів освіти під час реформування системи освіти, потребу у розробці нормативно-правової документації, що має регламентувати правомірність використання ґаджетів неповнолітніми дітьми і передбачати ретроспективну соціальну відповідальність.

Ключові слова: діджиталізація, ґаджети, сучасна освіта, е-навчання, SMART-освіта.

Вступ. У зв'язку з глобалізацією і стрімким технологічним прогресом, наукове середовище щодня поповнюється новими знаннями. Оновлення і доповнення наукових галузей призводить до збільшення потоку інформації, що людина отримує упродовж життя. Поєднуючись із прогресуючими технологіями, збільшується ринок послуг швидкого отримання інформації шляхом використання ґаджетів. Ледь ні найбільший вплив це чинить на систему освіти оскільки науковці і викладачі вимушено знаходяться в стані перманентного оновлення навчального контенту, методів і форм подачі навчального матеріалу, принципів комунікації. Цілком логічним і необхідним є використання ґаджетів під час уроків під наглядом організаторів освітнього процесу і для виконання проєктів. Найбільшу кількість питань викликає неконтрольоване використання сучасних інформаційних технологій у позаурочний час. Таким чином, розвиток технологічної складової нашого життя, покликаний допомогти

учасникам навчального і виховного процесів, у більшості випадків чинить негативний вплив на розвиток і психологічний стан дитини й має невіправні наслідки при їх необмеженому використанні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливе питання використання гаджетів неповнолітніми дітьми розділило соціум на групи однодумців незалежно від соціальних ролей, статусів і умов навчання і праці. Аргументи позитивної підтримки використання сучасних технологій є вагомими і повністю відповідають сьогоденному ритму життя, запиту суспільства, комфорту й технологічності підростаючого покоління. Але не менш важливим є врахування негативного впливу неконтрольованого доступу до гаджетів на психологічний стан дітей, соціальну адаптацію, увагу, мозкову діяльність організмів, що знаходяться на етапі формування і підготовки до самостійного життя.

У батьків немає єдиної думки про вплив гаджетів і інтернету на дітей: одні вважають, що час на технології потрібно обмежувати, інші в дитячій активності в мережі не бачать нічого страшного [1]. Сперираючись на досвід і дослідження європейських країн, Сполучених Штатів Америки, Австралії, можна стверджувати, що глобальна гаджетизація спричинила кількісні й якісні зміни в поведінці поколінь. Американською дослідницею-психологом Джин М. Твенг з Державного університету Сан-Дієго, яка займається дослідженнями вікових відмінностей упродовж 25 років, був зазначений 2012 рік у якому відбулося різке зрушення у поведінковій і емоційній сферах підлітків. Експерти пов'язують даний факт із тим, що саме цього року пропорція американців, що мають смартфони перейшла межу в 50%.

Виокремлення раніше не виокремлених частин

Мета дослідження: Забезпечення формування нормативно-правової бази партнерської відповідальності учасників створення освітнього і

позаурочного простору дитини під час реалізації проектної діяльності у ЗЗСО.

Завдання: теоретичне обґрунтування необхідності планування створення життєвого простору дитини, аргументація потреби у розробці нормативно-правової документації, що має регламентувати правомірність використання гаджетів неповнолітніми дітьми.

Виклад основного матеріалу досліджень

25 червня 2013 року Указом президента України № 344/2013 було затверджено Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Розроблення Національної стратегії було зумовлено необхідністю кардинальних змін, спрямованих на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, прискорення інтеграції України у міжнародний освітній простір. Пріоритетом розвитку освіти стало впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що мали забезпечити удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві [2]. Впродовж наступних шести років було розроблено й вдосконалено методичні рекомендації використання ІКТ для всіх дисциплін, що викладаються в закладах загальної середньої освіти. Наполягають на впровадженні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і реформатори НУШ.

Не звертаючи увагу на подальший технологічний прогрес, останнім часом набуває актуальності проблема використання гаджетів і обмеження використання ІКТ в освітньому процесі. На сайті Кабінету Міністрів України зареєстровано петицію про Заборону використання мобільних телефонів та гаджетів в закладах освіти під час навчального процесу [3]. Дослідження щодо негативного впливу гаджетів на підлітків розпочалися одразу після появи смартфонів і планшетів. Одним з

найважливіших негативних наслідків для навчання вважають появу кліпового мислення, що характеризується коротким циклом уваги, що призводить до переосмислення методів виховання, освітніх програм і культурних цінностей. Як наслідок переосмислення цінностей з'являються нові тенденції розвитку підлітків покоління iGen (люди 1995 – 2012 року народження):

- відсутність бажання бути самостійними;
- відсутність навичок ефективної комунікації та живого спілкування;
- пізніє дорослення.

Дані фактори спричиняють знижену фізичну активність, проблеми зі здоров'ям, зниження емоційного інтелекту, соціальної активності, працездатності, проблеми з комунікацією, порушення психологічного стану дітей. Часте використання телефону, а особливо – у другій половині дня, погано впливає на якість сну, викликає фізичний дискомфорт, головний біль та знижує гостроту зору. Використання розумних гаджетів негативно впливає на інтелектуальний рівень людини. Уважність може знижуватися навіть тоді, коли смартфонами не користуються: навіть того, що гаджет просто є поруч, достатньо, щоб несвідомо відволікати увагу. Надмірне використання смартфонів може призвести до розвитку депресії, тривоги та стресових станів [4]. Підлітки, які використовують гаджети протягом 3 годин на день, мають на 35 % більшу схиленість до суїциду.

На користь петиції також свідчать численні дослідження країн Європи, Сполучених Штатів Америки, Австралії. Напередодні 1 вересня 2018 року французький парламент ухвалив законопроект про заборону використання гаджетів у молодшій та середній школі. В законі уточнюється, що може бути виняток, якщо гаджети потрібно буде використати з освітньою метою. Така ініціатива французьких високопосадовців пов'язана із новим світовим трендом, який отримав назву “цифровий детокс”. Він означає свідому відмову від гаджетів на

певний проміжок часу, щоб зануритися у якусь справу або відпочити від зовнішнього світу, сконцентрувавшись на собі. Таке нововведення обіцяв у своїй передвиборній кампанії Еммануель Макрон. У червні 2019 року Австралія повідомила про заборону використання мобільних телефонів у початковій та середній школах з 2020 року. Основними причинами заборони зазначено бажання підвищити увагу учнів, зосередженість на навчанні, уникнути кібербулінгу [5]. Найсучасніша школа Шотландії, що вперше відкрила двері учням цього навчального року, також попередила про обмеження у використанні смартфонів і розумних годинників протягом навчального дня але кожному учню для реалізації освітніх потреб видається iPad [6]. Рішення навчального закладу є остаточним і не підлягає обговоренню, комунікація з батьками відбувається безпосередньо через офіс навчального закладу. По результатах досліджень, науковці наполегливо рекомендують обмежувати доступ дітей і підлітків до гаджетів, замінюючи їх живим спілкуванням, виконанням інтерактивних завдань, соціалізацією.

Законом України «Про освіту» регламентовано відповідальними за отримання якісної, доступної і безоплатної освіти Державу і батьків, або представників дитини, що несуть за неї відповідальність [7]. Батьки, або законні представники, також несуть відповідальність за повноцінний всебічний розвиток дитини у дошкільний період та підготування її до відвідування закладу загальної середньої освіти. Саме законні представники мають дбати про соціальну, емоційну, розумову готовність дитини до навчання. Найбільш небезпечним для розвитку дитини й підготування її до самостійного перебування протягом навчального періоду є позбавлення її можливості набути необхідні соціальні навички. Освітняни, громадські діячі, бібліотекари б'ють на сполох протягом останніх десяти років через відсутність у

підростаючого покоління бажання читати і хвилювання виявилися не безпідставними. Дослідження, що було проведено у Сполучених Штатах Америки в місті Цинцинаті офіційно підтвердило важливість читання. В межах дослідження було отримано знімки мізків дітей, яким часто читали і тих, що проводять за гаджетами від двох годин на день. До експерименту було залучено 47 дітей віком від трьох до п'яти років. В дослідженнях використовували спеціальний апарат МРТ, що дає змогу дослідити білу речовину мозку. Кількість та правильна робота білої речовини має вирішальне значення для можливостей мозку вільно «спілкуватися» з іншими частинами організму. Без добре розвиненої системи зв'язку швидкість обробки інформації сповільнюється. Це безпосередньо впливає на навчання та можливості дитини [8]. Також з дітьми проводили когнитивні тести. По результатах дослідження було встановлено відповідність між тривалістю використання гаджетів та рівнем грамоності і мовлення. Діти, які користувалися гаджетами більше однієї години на день, мали нижчий рівень, гірше користувалися експресивною мовою і показували нижчу здатність швидко називати предмети. Доктор Джон Хаттон, педіатр та головний автор дослідження, зауважив, що у разі невикористання величезної кількості нейронів, що діти отримують при народженні, відсутності стимулювання побудови міжнейронних зв'язків, мозок їх відрізає й вони гинуть.

Саме відсутністю навички читання представники освіти пояснюють малий словниковий запас, невміння висловлювати власну думку, донести почуття до співрозмовника, що призводить до появи мовного, емоційного, соціального і психологічного бар'єрів. Останніми роками значно підвищився рівень психологічного тиску серед підлітків, що проявляється у виникненні ситуацій цькування учнів під час перебування в школі і за її межами. Мають місце випадки булінгу і між

іншими учасниками освітнього процесу: батьками, батьками і вчителями. На підставі здійснених досліджень, можна стверджувати, що не останню роль в цьому відіграють саме ґаджети.

За попередніми даними, петицію про заборону використання мобільних телефонів та ґаджетів в закладах освіти під час навчального процесу не буде прийнято до розгляду в Кабінеті Міністрів України, як ту, що не набрала потрібну кількість голосів.

Висновки. В межах освітнього експерименту з метою забезпечити належний рівень інформаційної безпеки під час персоналізації проектних траєкторій в травні 2019 року, педагогічний колектив Новопетрівської ЗОШ I-II ступенів №3 на загальношкільних батьківських зборах виніс пропозицію заборонити використання мобільних телефонів і розумних годинників під час освітнього процесу разом зі схемою зберігання ґаджетів та контролю даного рішення. Основною причиною винесення пропозиції став моніторинг кількості відвідувачів мережі інтернет під час проведення уроків, поява спроб влаштування ситуацій приниження школярів в соціальних мережах та месенджерах, низький рівень комунікативних навичок. Вчителями і батьками учнів було виявлено непоодинокі випадки некоректного спілкування серед учнів, поширення принизливої інформації. Слід зазначити, що 98 % батьків протокольно підтримали пропозицію педагогічного колективу. Наступним кроком стало затвердження педагогічною радою спільного рішення з додатковим зазначенням про можливість використання смартфонів під час уроку на вимогу вчителя у зв'язку з обмеженою кількістю ґаджетів у освітньому закладі. По закінченні першого півріччя, отримані наступні позитивні результати:

- зосередженість учнів під час проведення уроків покращилась;
- збільшився час «живого» спілкування;

- значно збільшилась рухова активність учнів під час перерв, учні більше часу проводять на свіжому повітрі;
- підвищився рівень зацікавленості учнями у виконанні проектів, оскільки даний процес передбачає використання гаджетів;
- ставлення до гаджетів стає більш свідомим, оскільки діти розуміють практичний аспект використання сучасних технологій для реалізації життєвих потреб, а не лише для розваг.

До негативних результатів можна віднести значне збільшення суперечок між учнями, що пов'язано з невмінням донести власну думку до співрозмовника, відсутністю навичок ефективної комунікації, емпатії. Важливо розуміти, що відсутність уміння будувати діалог є загальносвітовою соціальною проблемою підростаючого покоління і є наслідком тривалого обмеження у спілкуванні через використання гаджетів, а не реакцією на обмеження у використанні смартфонів. Для вирішення даної задачі, педагогами Новопетрівської ЗОШ I-II ступенів №3 і психологами Новопетрівського сільськог центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, за підтримки школи «Інженерів порозуміння» впроваджується курс шкільної медіації спрямований на навчання ведення діалогу під час виникнення конфліктних ситуацій.

Література:

1. Як смартфони впливають на життя підлітків: дослідження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://konkurent.in.ua/publication/17622/ak-smartfoni-vplivayut-na-zhittya-pidlitkiv-doslidzhennya/>
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року від 25 червня 2013 року № 344/2013 / Верховна Рада України

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>

3. Петиція про заборону використання мобільних телефонів та гаджетів в закладах освіти під час навчального процесу від 20 листопада 2019 року / Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://petition.kmu.gov.ua/kmu/Petition/View/2862>

4. Research continually shows how distracting cell phones are—so some schools want to ban them [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cnn.com/2019/01/18/research-shows-that-cell-phones-distract-students--so-france-banned-them-in-school--.html>

5. Banning mobile phones in schools – a round up of research from around the web [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.schoolstream.com.au/banning-mobile-phones-in-schools-a-round-up-of-research-from-around-the-web/>

6. School mobile phone ban ‘wonderful’, says psychologist [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.tes.com/news/school-mobile-phone-ban-wonderful-says-psychologist>

7. Закон України «Про освіту» 05.09.2017 № 2145-VIII/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/term/39658>

8. Ресурс для підвищення кваліфікації вчителів «Всеосвіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://vseosvita.ua/news/mozok-dytyny-pid-chas-chytannia-ta-zagadzheta-my-6181.html?fbclid=IwAR3ATvP5BwvLBeW1-Y9ftlZA8qSZC_ZEm2OplDfd1-u2rE7DXDxpW7NSoJM

References:

1. Iak smartfony vplyvaiut na zhyttia pidlitkiv: doslidzhennia. [How smartphones affect the lives of teenagers: a study]. Retrieved from

<<https://konkurent.in.ua/publication/17622/ak-smartfoni-vplivayut-na-zhittya-pidlitkiv-doslidzhennya/>> [in Ukrainian].

2. Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 roku vid 25 chervnia 2013 roku № 344/2013 / Verkhovna Rada Ukrainy [National strategy for the development of education in Ukraine for the period up to 2021 from June 25, 2013 № 344/2013 / The Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from

<<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>> [in Ukrainian].

3. Petytsiia pro zaboronu vykorystannia mobilnykh telefoniv ta hadzhetiv v zakladakh osvity pid chas navchalnoho protsesu vid 20 lystopada 2019 roku / Kabinet Ministriv Ukrainy [Petition on the ban on the use of mobile phones and gadgets in educational institutions during the educational process of November 20, 2019 / Cabinet of Ministers of Ukraine] Retrieved from

<<https://petition.kmu.gov.ua/kmu/Petition/View/2862>> [in Ukrainian].

4. Research continually shows how distracting cell phones are—so some schools want to ban them. Retrieved from <<https://www.cnbc.com/2019/01/18/research-shows-that-cell-phones-distract-students--so-france-banned-them-in-school--.html>>

5. Banning mobile phones in schools – a round up of research from around the web. Retrieved from

<<https://www.schoolstream.com.au/banning-mobile-phones-in-schools-a-round-up-of-research-from-around-the-web/>>

6. School mobile phone ban ‘wonderful’, says psychologist [Електронний ресурс]. Retrieved from <<https://www.tes.com/news/school-mobile-phone-ban-wonderful-says-psychologist>>

7. Zakon Ukrainy «Pro osvitu» 05.09.2017 № 2145-VIII/ Verkhovna Rada Ukrainy [Law of Ukraine "On Education" 05.09.2017 № 2145-VIII /

The Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from <<https://zakon.rada.gov.ua/rada/term/39658> >[in Ukrainian].

8. Resurs dlia pidvyschennia kvalifikatsii vchyteliv «Vseosvita» [Resource for professional development of teachers "Vseosvita"]. Retrieved from <https://vseosvita.ua/news/mozok-dytyny-pid-chas-chytannia-ta-zagadzhetyamy-6181.html?fbclid=IwAR3ATvP5BwwLBeW1-Y9ftlZA8qSZC_ZEm2OpIDfd1-u2rE7DXDxpW7NSoJM > [in Ukrainian].

Citation: O. Petrovska (2021). SAFE GADGETIZATION AS A WAY TO ACQUIRE LANGUAGE COMPETENCE DURING THE IMPLEMENTATION OF PERSONAL PROJECT TRAJECTORIES. New York. TK Meganom LLC. Innovative Solutions in Modern Science. 1(45). doi: 10.26886/2414-634X.1(45)2021.8

Copyright: O. Petrovska ©. 2021. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.